

Në bazë të programit të miratuar vjetor, drejtori përpilon plane tremujore për punën e çdo inspektori, të cilat në mënyrë përmbledhëse i dorëzon për shqyrtim te Këshilli inspektues më së voni dy javë para fillimit të tremujorit të ardhshëm kalendarik edhe atë deri më 15 dhjetor për tremujorin e parë nga viti i ardhshëm, deri më 15 mars për tremujorin e dytë, deri më 15 qershor për tremujorin e tretë, respektivisht deri më 15 shtator për tremujorin e katërt të vitit rrjedhës.

Në planet tremujore për punë për çdo inspektor, drejtori detyrimisht e fut numrin e mbikëqyrjeve të planifikuara për tre muajt e ardhshëm, si dhe shkallën e ndërlikueshmërisë së secilës prej mbikëqyrjeve.

Në bazë të planeve tremujore, për çdo inspektor, drejtori përpilon plan mujor për punë, plan i cili përmban edhe orar të mbikëqyrjeve sipas datave dhe sipas subjekteve të mbikëqyrjes.

Drejtori, më së voni dy javë nga fillimi i tremujorit kalendarik rrjedhës për atë paraprak, te Këshilli inspektues dorëzon në mënyrë përmbledhëse raporte tremujore për punën e çdo inspektori, edhe atë deri më 15 janar për tremujorin e katërt të vitit paraprak, deri më 15 prill për tremujorin e parë, deri më 15 korrik për tremujorin e dytë, respektivisht deri më 15 tetor për tremujorin e tretë të vitit rrjedhës.

Drejtori, më së voni deri më 1 mars të vitit rrjedhës, te Këshilli inspektues dorëzon raport vjetor për punën e inspektoratit për vitin paraprak.”

Neni 3

Neni 8 ndryshohet si vijon:

"Inspektor mund të jetë personi i cili:

- është shtetas i Republikës së Maqedonisë,
- është i moshës madhore,
- ka aftësi të përgjithshme shëndetësore,
- nuk i është shqiptuar dënim me aktvendim të plotfuqishëm gjyqësor për ndalim të kryerjes së profesionit, veprimtarisë ose detyrës,
- ka fituar së paku 300 kredi sipas SETK ose shkallë të përfunduar VII/1-fakultet juridik, të makinerisë, të ndërtimtarisë, të arkitekturës, elektro, teknologjik dhe fakultet për mbrojtje gjatë punës, që dëshmohet me certifikatë,
- ka pesë vjet përvojë pune në profesion pas diplomimit,
- i plotëson kushtet tjerat të përcaktuara në aktin për sistematizim të vendeve të punës,
- posedon certifikatë të pranuar ndërkombëtarisht për punë me programe kompjuterike për punë në zyrë, edhe atë një prej këtyre në vijim:
 - 1) Certiport: IC3 GS4 Key Applications – të dhënë;
 - 2) Microsoft: MOS Word ose MOS Excell – të dhënë ose
 - 3) ECDL: Core – të dhënë,
- ka marrë mendim pozitiv për përshtatshmëri për vendin e punës përmes dhënies së testit psikologjik dhe testit për integritet, në pajtim me rregullat të cilat kanë të bëjnë me nëpunësit shtetërorë dhe
- ka licencë për inspektor nga sfera e kompetencës së shërbimit inspektues.”

Neni 4

Në nenin 19 paragrafi 2 ndryshohet si vijon:

“Për ankesë kundër aktvendimit të inspektorit vendos Komisioni Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë.”

Paragrafi 3 shlyhet.

Paragrafi 4 bëhet paragraf 3.

Neni 5

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për inspeksion të punës.

Neni 6

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të fillojë të zbatohet nga 1 maji 2014.

3992.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 21 ноември 2013 година.

Бр. 07-4630/1
21 ноември 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,

Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

Во Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување ("Службен весник на Република Македонија" број 29/2002, 85/2003, 40/2004, 113/2005, 29/2007, 88/2008, 48/2009, 50/10, 171/10, 36/11, 98/12 и 13/13), по членот 77 се додаваат 13 нови члена 77-а, 77-б, 77-в, 77-г, 77-д, 77-ѓ, 77-е, 77-ж, 77-з, 77-с, 77-и, 77-ј и 77-к, кои гласат:

„Член 77-а

(1) Испит за агент се полага заради проверка на потребното стручно знаење за вршење на работи на маркетинг на пензиски фондови.

(2) Испит за агент може да полага лице кои ги исполнува следниве услови:

- да е државјанин на Република Македонија,
- да има живеалиште во Република Македонија,
- да има завршено најмалку средно образование и
- со правосилна одлука да не му е изречна забрана за вршење на професија, дејност или должност се додека траат последиците од забраната.

Член 77-б

(1) Испитот се состои од два дела, и тоа:

- прв дел (теоретски дел), со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите и
- втор дел (практичен пример), со кој се проверува практичната способност на кандидатите.

(2) Првиот дел од испитот од ставот (1) на овој член се полага писмено по електронски пат со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(3) Вториот дел на испитот се состои од:
- практичен пример и
- прашања кои треба кандидатот да ги одговори врз основа на анализата на практичниот пример.

Член 77-в

(1) Испитот се полага според програма во која се содржани градивото, прописите и литературата.
(2) Програмата за полагање на испитот од соодветната област ја донесува Агенцијата.

Член 77-г

(1) Базите на прашања за првиот и базите на практични примери за вториот дел на испитот од членот 77-s од овој закон ги изготвуваат професори од соодветната област и/или стручни лица од некоја од следниве области: пензиско осигурување, управна постапка, пазар на капитал и актуарство определени од Агенцијата.

(2) Прашањата од првиот дел од испитот и прашањата и практичните примери од вториот дел од испитот ги верификува Комисија за верификација на прашања составена од тројца претставници од Агенцијата.

(3) Комисијата од првиот дел (2) на овој член врши и ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на практични примери од членот 77-s од овој закон најмалку еднаш годишно.

(4) При ревизијата Комисијата од ставот (2) на овој член особено ги има предвид измените на прописите на кои е засновано прашањето, односно практичниот пример, бројот на кандидати кои го одговарале, успешност во одговарањето на истите, како и други критериуми кои можат да влијаат врз подобрувањето на квалитетот на базите од членот 77-s од овој закон.

(5) Врз основа на извршената ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на практични примери, Комисијата од ставот (2) на овој член одлучува кои прашања на практични примери да бидат изменети или целосно отстранети од базите од членот 77-s од овој закон.

(6) Професорите и лицата од ставот (1) на овој член и членовите на Комисијата од ставот (2) на овој член имаат право на паричен надоместок што го определува Агенцијата.

(7) Износот на паричниот надоместок од ставот (6) на овој член се определува врз основа на бројот на изготвени прашања и практични примери, како и сложеноста на материјата.

(8) Годишниот износ на паричниот надоместок од ставот (6) на овој член не го надминува нивото на две просечни плати исплатени во Република Македонија за претходната година, објавени од Државниот завод за статистика.

(9) Стручните и административните работи за потребите на спроведување на испитот ги врши Агенцијата, а испитот технички го спроведува правно лице регистрирано во Централниот регистар избрано од Агенцијата.

Член 77-д

(1) Испитот за агент се спроведува најмалку два пати годишно.

(2) Барањето за полагање на испит пензиското друштво го поднесува до Агенцијата заедно со докази за исполнување на условите за полагање на испитот, пропишани со овој закон.

(3) Агенцијата утврдува дали кандидатот ги исполнува условите за полагање на испитот.

(4) За одобрените барања за полагање на испитот Агенцијата определува времето и местото за полагање на испитот, а пензиското друштво се известува најдоцна во рок од осум дена пред полагање на испитот.

(5) На кандидатот му се овозможува да започне да го полага испитот во првиот нареден термин од денот на одобреното барање за полагање на испитот.

(6) Доколку кандидатот не ги исполнува условите за полагање на испит Агенцијата донесува решението за одбивање на барањето за полагање на испитот против кое може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од приемот на решението.

Член 77-ѓ

(1) Испитот за агент се полага во просторија за полагање на испит, посебно опремена за полагање на стручен испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

(2) Јавноста се информира за датумот и времето на полагањето на испитот најмалку три дена пред одржувањето на испитот.

(3) Полагањето на испитот се снима и во живо се емитува на веб страницата на Агенцијата, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Агенцијата.

(4) Критериумите за просторните услови и материјално-техничката и информатичката опрема на просториите за полагање на стручен испит поблиску ги пропишува Агенцијата.

(5) Во просторијата за полагање на испитот за време на полагање на испитот се присутни тројца претставници од Агенцијата од кои еден е информатичар.

Член 77-е

(1) Пред почетокот на полагањето на испитот, претставник од Агенцијата го утврдува идентитетот на кандидатот со увид во лична карта.

(2) На кандидатот за време на полагањето на првиот дел од испитот не му се дозволува користење на закони, закони со коментар и објаснување, мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, претходно подготвени предмети и слично.

(3) На кандидатот за време на полагањето на вториот дел од испитот му се дозволува користење единствено на закони (без коментари и објаснувања) кои во електронска верзија се наоѓаат на компјутерот на кој кандидатот го полага испитот.

(4) На кандидатот за време на полагањето на првиот и вториот дел од испитот не му се дозволува да контактира со други кандидати или лица освен со информатичарите од членот 77-ѓ став (5) од овој закон, доколку има технички проблем со компјутерот.

(5) Ако техничките проблеми со компјутерот ќе бидат отстранети за пет минути испитот продолжува, а доколку не бидат отстранети во овој рок испитот само за тој кандидат се прекинува и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(6) Ако има проблеми со повеќе од пет компјутери и ако тие не бидат отстранети во рок од пет минути испитот се прекинува за сите кандидати кои го полагаат испитот и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(7) Доколку кандидатот при полагањето на првиот и вториот дел од испитот постапува спротивно од ставовите (2), (3) и (4) на овој член нема да му се дозволи натамошно полагање на испитот во тој утврден термин.

(8) Во случаите од ставот (7) на овој член се смета дека кандидатот не го положил испитот и истото се констатира во записник за полагање на испит.

(9) Овластените претставници од членот 77-ѓ став (5) од овој закон за време на полагањето на испитот не смеат да се задржуваат подолго од пет секунди во непосредна близина на кандидатот кој го полага испитот.

тот, освен во случај на отстранување на технички проблем кога не смеат да се задржат подолго од пет минути.

Член 77-ж

(1) Ако во текот на полагањето на испитот настанат оправдани причини поради кои кандидатот не може да го продолжи полагањето на испитот (болест, породилно отсуство и слично), ќе се прекине испитот за определено време, кое не може да биде подолго од шест месеци.

(2) Решението за продолжување на испитот донесува претседателот на Советот на експерти на Агенцијата по барање на пензиското друштво. Барањето се поднесува во рок од осум дена од престанокот на причините за одлагање на испитот, но најдоцна во рок од шест месеци.

(3) Ако пензиското друштво не поднесе барање за продолжување на полагање на испитот во рокот определен во ставот (2) на овој член ќе се смета дека испитот не е положен.

(4) Против решението од ставот (2) на овој член може да се поведе управен спор пред надлежниот суд во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

(5) Во продолжувањето на испитот кандидатот не го полага оној дел од испитот што претходно веќе го има положено.

Член 77-з

(1) Испитот започнува со полагање на првиот дел (теоретскиот дел), а потоа на вториот дел (практичен пример).

(2) Вториот дел се полага во рок од најмалку пет дена по успешното полагање на првиот дел.

(3) Агенцијата поблиску го пропишува начинот на бодирање на првиот и вториот дел од испитот.

(4) Првиот дел од испитот се полага за секоја соодветна област и содржи најмногу 50 прашања со пет опции за заокружување од кои една е точна, две се слични, една не е точна во мал обем (на неа се губат мал број поени) и една не е точна во голем обем (на неа се губат поголем број поени).

(5) Услов за полагање на вториот дел од испитот е кандидатот да го положи првиот дел од испитот.

(6) Доколку кандидатот не го положил првиот дел од испитот согласно со ставот (5) на овој член, ќе се смета дека испитот не го положил.

(7) Вториот дел од испитот се состои од практичен пример.

(8) Прашањата кои се составен дел од практичниот пример се од соодветната област и имаат пет можни опции на одговори од кои една е точна, три се слични и две се различни.

(9) Доколку кандидатот не го положил вториот дел од испитот ќе се смета дека испитот не го положил.

Член 77-с

(1) Полагањето на првиот дел од стручниот испит се врши со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(2) Прашањата од тестот, зависно од тежината, се вреднуваат со поени определени во тестот.

(3) Полагањето на вториот дел од стручниот испит се врши со проучување на практичниот пример и одговарање на определен број прашања кои произлегуваат од практичниот пример, во вид на електронско софтверско решение (во натамошниот текст: електронски практичен пример).

(4) Прашањата од практичниот пример, зависно од тежината, се вреднуваат со поени определени во практичниот пример.

(5) Прашањата содржани во тестовите за полагање на првиот дел на испитот и нивните одговори, како и

практичниот пример и прашањата кои произлегуваат од практичните примери и нивните одговори се чуваат во единствениот електронски систем за полагање на испитот.

(6) Електронскиот систем од ставот (5) на овој член содржи и јавно достапна база од најмалку 100 прашања за секоја област, како и јавно достапна база од најмалку 30 практични примери за секоја област за потребите на вториот дел од испитот.

(7) Во електронскиот систем е содржано и посочување на прописите и литературата во кои се содржани одговорите на прашањата од првиот дел од испитот и прописите за вториот дел од испитот.

(8) Резултатите од полагањето на првиот и вториот дел од испитот му се достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот, веднаш по неговото завршување.

Член 77-и

(1) На денот на полагањето на првиот, односно вториот дел од испитот, претставник на Агенцијата му дава на кандидатот пристапен код, односно лозинка со кој му се одобрува пристап во електронскиот систем од членот 77-с од овој закон.

(2) По одобрувањето на пристапот, кандидатот добива електронски тест за првиот дел од испитот, односно електронски практичен пример за вториот дел од испитот, компјутерски генерирани, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем од членот 77-с став (5) од овој закон, од базите од членот 77-с став (6) од овој закон.

(3) Првиот и вториот дел од испитот содржат упатство за начинот на решавање на истиот за кое претставник на Агенцијата дава појаснување, пред да започне полагањето на испитот.

(4) Електронскиот систем за полагање на испитот не може да дозволи постоење на идентична содржина на електронски тест за првиот дел од испитот, односно електронски практичен пример за вториот дел од испитот во еден термин за повеќе од еден кандидат.

(5) Во случај на спреченост на спроведување на првиот или вториот дел од испитот, поради причини што доведуваат до техничка неможност на функционирање на електронскиот систем од членот 77-с од овој закон, полагањето на испитот се прекинува.

(6) Доколку причините од ставот (1) на овој член ќе се отстранат во рок од 60 минути од прекинувањето на испитот, истиот се продолжува веднаш по нивното отстранување.

(7) Доколку причините од ставот (1) на овој член не се отстранат во рокот од ставот (6) на овој член, испитот се прекинува за друг термин.

(8) Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од првиот дел од тестот за полагање на испитот изнесува 120 минути.

(9) Се смета дека испитот го положил оној кандидат кој со точни одговори на прашањата од тестот постигнал најмалку 70% од вкупниот број предвидени позитивни поени.

(10) Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од секоја од практичниот пример од вториот дел изнесува 120 минути.

Член 77-ј

(1) На кандидатите кои го положиле испитот за агенти им се издава уверение во рок од 15 дена од денот на завршувањето на испитот.

(2) Формата и содржината на уверението од ставот (1) на овој член ги пропишува Агенцијата.

(3) На барање на кандидатот Агенцијата го информира за направените грешки во тестот за полагање на стручниот испит со овозможување непосреден увид во тестот.

(4) Тестовите и практичните примери се користат и се даваат на кандидатот само за време на полагањето на стручниот испит.

(5) Материјалите од одржаните испити, особено хартиените верзии од тестовите и практичните примери за полагање на стручниот испит и специмените за проверка на точноста на одговорите на тестот и практичниот пример, како и снимките од одржаните испити се чуваат во Агенцијата.

(6) Комисијата од членот 77-г став (2) од овој закон врши ревизија на одржаните испити.

(7) Комисијата од ставот (6) на овој член се состанува најмалку еднаш годишно и врши ревизија на начинот на спроведување на најмалку два испита одржани во тековната година.

(8) Комисијата од ставот (6) на овој член има право да изврши ревизија и на начинот на спроведување на испитите одржани во последните две години до денот на одржувањето на состанокот на комисијата, но не порано од денот на примена на овој закон.

(9) Доколку Комисијата од ставот (6) на овој член утврди нерегуларности во спроведувањето на испитот од страна на поединци во смисла на членот 77-е став (5) од овој закон, предлага одземање на уверението од ставот (1) на овој член.

(10) Советот на експерти на Агенцијата донесува решение за одземање на уверението врз основа на предлогот на Комисијата од ставот (6) на овој член во рок од три дена од приемот на предлогот.

(11) Против решението од ставот (10) на овој член може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од приемот на решението.

Член 77 - к

(1) Трошоците за полагање на испитот ги сноси пензиското друштво.

(2) Трошоците од ставот (1) на овој член ги определува Советот на експерти на Агенцијата врз основа на реално направените трошоци за полагање на испитот, неопходни за спроведување на првиот и вториот дел на испитот, подготовката на базите на прашања, спроведувањето на електронскиот тест, изготвување на материјали и покани и изготвување на уверенија.

(3) Трошоците за полагање на испитот се уплатуваат на сметката на сопствени приходи на Агенцијата.

(4) Доколку трошоците не се уплатени на соодветна сметка на Агенцијата, најдоцна 15 дена пред денот определен за спроведување на испитот, на кандидатот не му се дозволува полагање на испитот.

(5) Доколку кандидатот во рок од една година од денот на уплатата на средствата не го полага испитот, уплатените средства се враќаат согласно со закон.“

Член 2

Во членот 134 ставот (3) се менува и гласи:

„Глоба во износ од 20.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на друштво за управување со задолжителни пензиски фондови, доколку:

1) не донесе Кодекс за добро корпоративно управување и не работи согласно со членот 4 став (3) од овој закон;

2) не воспостави ефикасни контролни механизми и не воспостави процедури и не определи лица согласно со членот 18-б од овој закон;

3) не воспостави организациона единица согласно со членот 21-а став (1) од овој закон;

4) не ги почитува обврските од членот 21-б ставови (1), (2), (3) и (4) од овој закон;

5) не воспостави активности за управување со ризици, не назначи лице одговорно за управување со ризици и не достави извештај согласно со членот 21-в ставови (1), (2) и (5) од овој закон;

6) не ги исполни обврските од членот 21-г од овој закон и актите пропишани од Агенцијата;

7) не назначи надворешен овластен ревизор со добри референци и не објави извадок од ревидираниот финансиски извештај со мислење на овластениот ревизор согласно со членот 22 од овој закон;

8) постапи спротивно на членот 22-б од овој закон и

9) нема документ за инвестициона стратегија со содржина согласно со членот 112-а ставови (1) и (2) од овој закон и актите пропишани од Агенцијата.“

Член 3

Во членот 136-г ставот (1) се менува и гласи:

„Глоба во износ од 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорно лице во Агенцијата, доколку:

1) прифати функција или вработување или стекнува акции спротивно на членот 51 став (7) од овој закон;

2) не донесе решение во рокот утврден со членот 77-ј став (10) од овој закон и

3) постапи спротивно на членот 77-е став (9) од овој закон.“

Член 4

По членот 136-е се додава нов член 136-ж, кој гласи:

“Член 136-ж

Глоба во износ од 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на правното лице кое го спроведува испитот спротивно на членот 77-г став (9) од овој закон.“

Член 5

Подзаконските акти предвидени со овој закон се донесуваат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 6

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди прецистен текст на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување.

Член 7

Започнатите постапки за полагање на испит на агенти до денот на започнувањето на примената на овој закон ќе завршат според одредбите од прописите по кои започнале.

Член 8

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”, а членовите 1 и 4 од овој закон ќе започнат да се применуваат во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR SIGURIM TË DETYRUESHËM PENSIONAL ME FINANCIM KAPITAL

Neni 1

Në Ligjin për sigurim të detyrueshëm pensional me financim kapital ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 29/2002, 85/2003, 40/2004, 113/2005,

29/2007, 88/2008, 48/2009, 50/10, 171/10, 36/11, 98/12 dhe 13/13) pas nenit 77 shtohen 13 nene të reja: 77-a, 77-b, 77-v, 77-g, 77-d, 77-gj, 77-e, 77-zh, 77-z, 77-x, 77-i, 77-j dhe 77-k, si vijojnë:

"Neni 77-a

(1) Provimi për agjent jepet për kontroll të njohurisë së nevojshme profesionale për kryerjen e punëve të marketingut të fondeve pensionale.

(2) Provim për agjent mund të japë personi i cili i plotëson kushtet në vijim:

- të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë,
- të ketë vendbanim në Republikën e Maqedonisë,
- të ketë të përfunduar së paku arsim të mesëm dhe
- me vendim të plotfuqishëm të mos i jetë shqiptuar ndalim për kryerje të profesionit, veprimtarisë ose detyrës derisa zgjasin pasojat nga ndalimi.

Neni 77-b

(1) Provimi përbëhet prej dy pjesëve edhe atë:

- pjesa e parë (pjesa teorike), me të cilën kontrollonhet njohuria teorike e kandidatëve dhe

- pjesa e dytë (shembull praktik), me të cilën kontrollonhet aftësia praktike e kandidatëve.

(2) Pjesa e parë e provimit nga paragrafi (1) i këtij neni jepet me shkrim në mënyrë elektronike, me përgjigjen e numrit të caktuar të pyetjeve në formë të zgjidhjes së testit elektronik në kompjuter.

(3) Pjesa e dytë e provimit përbëhet nga:

- shembulli praktik dhe
- pyetje të cilave kandidati duhet t'u përgjigjet në bazë të analizës së shembullit praktik.

Neni 77-v

(1) Provimi jepet sipas programit në të cilin përmbahen materiali, rregullat dhe literatura.

(2) Programin për dhënie të provimit nga sfera përkatëse e miraton Agjencia.

Neni 77-g

(1) Bazat e pyetjeve për pjesën e parë të provimit dhe bazat e shembujve praktikë për pjesën e dytë të provimit nga neni 77-x të këtij ligji i përpilojnë profesorë nga sfera përkatëse dhe/ose persona profesionalë nga ndonjë nga sferat në vijim: sigurim pensional, procedurë administrative, treg i kapitalit dhe aktuari, të caktuar nga Agjencia.

(2) Pyetjet nga pjesa e parë e provimit dhe pyetjet dhe shembujt praktikë nga pjesa e dytë e provimit i verifikon Komisioni për verifikim të pyetjeve i përbërë prej tre përfaqësuesve të Agjencisë.

(3) Komisioni nga paragrafi (2) të këtij neni, kryen edhe revizion dhe azhurnim të bazave të pyetjeve dhe bazave të shembujve praktikë nga neni 77-x të këtij ligji së paku një herë në vit.

(4) Gjatë revizionit Komisioni nga paragrafi (2) i këtij neni, veçanërisht i ka parasysh ndryshimet e rregullave në të cilat bazohet pyetja përkatësisht shembulli praktik, numrin e kandidatëve të cilët i janë përgjigjur, suksesin në përgjigjen e tyre, si dhe kriteret tjera të cilat mund të ndikojnë në përmirësimin e cilësisë së bazave nga neni 77-x të këtij ligji.

(5) Në bazë të revizionit të kryer dhe azhurnimit të bazave të pyetjeve dhe bazave të shembujve praktikë, Komisioni nga paragrafi (2) i këtij neni vendos që pyetjet dhe shembujt praktikë të ndryshohen apo të mënjanoohen plotësisht nga bazat nga neni 77-x të këtij ligji.

(6) Profesorët dhe personat nga paragrafi (1) të këtij neni dhe anëtarët e Komisionit nga paragrafi (2) të këtij neni kanë të drejtë në kompensim në para të cilin e cakton Agjencia.

(7) Shuma e kompensimit me para nga paragrafi (6) i këtij neni caktohet në bazë të numrit të pyetjeve të

përpiluara dhe shembujve praktikë, si dhe ndërlikueshmërisë së materies.

(8) Shuma vjetore e kompensimit në para nga paragrafi (6) të këtij neni nuk e tejkalon nivelin e dy rrogave mesatare të paguara në Republikën e Maqedonisë për vitin paraprak, të publikuara nga Enti shtetëror për statistikë.

(9) Punët profesionale dhe administrative për nevojat e zbatimit të provimit i kryen Agjencia, ndërsa provimin teknikisht e zbaton personi juridik i regjistruar në Regjistrin qendror i zgjedhur nga Agjencia.

Neni 77-d

(1) Provimi për agjent zbatohet së paku dy herë në vit.

(2) Kërkesën për dhënie të provimit shoqëria pensionale e parashtron te Agjencia së bashku me dëshmi për plotësimin e kushteve për dhënie të provimit, të përcaktuara me këtë ligj.

(3) Agjencia përcakton nëse kandidati i plotëson kushtet për dhënie të provimit.

(4) Për kërkesat e miratuara për dhënie të provimit, Agjencia e cakton kohën dhe vendin për dhënie të provimit, ndërsa shoqëria pensionale njoftohet më së voni në afat prej tetë ditëve para dhënies së provimit.

(5) Kandidatit i mundësohet të fillojë ta japë provimin në terminin e parë të ardhshëm nga dita e kërkesës së miratuar për dhënie të provimit.

(6) Nëse kandidati nuk i plotëson kushtet për dhënie të provimit Agjencia miraton aktvendim për refuzim të kërkesës për dhënie të provimit, kundër të cilit mund të ngrihet kontest administrativ në gjykatën kompetente në afat prej 30 ditësh nga pranimi i aktvendimit.

Neni 77-gj

(1) Provimi për agjent jepet në lokal për dhënien e provimit, të pajisur veçanërisht për dhënien e provimit profesional me pajisje materiale-teknike dhe informatike, lidhje interneti dhe pajisje për incizimin e dhënies.

(2) Publiku informohet për datën dhe kohën e dhënies së provimit së paku tri ditë para mbajtjes së provimit.

(3) Dhënia e provimit incizohet dhe drejtpërdrejt emitohet në ueb faqen e Agjencisë, e nëse për shkaqe teknike incizimi ndërpritet, incizimi i provimit të plotë vendoset në ueb faqen e Agjencisë.

(4) Kriteret për kushtet hapësinore dhe pajisjen materiale-teknike dhe informatike të lokaleve për dhënien e provimit profesional më afërsisht i përcakton Agjencia.

(5) Në lokalin për dhënie të provimit, gjatë kohës së dhënies së provimit janë të pranishëm tre përfaqësues të Agjencisë prej të cilëve një është informatikan.

Neni 77-e

(1) Para fillimit të dhënies së provimit, përfaqësuesi nga Agjencia e përcakton identitetin e kandidatit me shikim të letërnjoftimit.

(2) Kandidatit, gjatë kohës së dhënies së pjesës së parë të provimit, nuk i lejohet shfrytëzimi i ligjeve, ligjeve me koment dhe sqarim, telefonit mobil, aparateve kompjuterike portative dhe mjeteve tjera teknike dhe informatike, lëndëve të përgatitura paraprakisht dhe ngjashëm.

(3) Kandidatit, gjatë kohës së dhënies së pjesës së dytë të provimit, i lejohet shfrytëzimi vetëm i ligjeve (pa komente dhe sqarime), që në version elektronik gjenden në kompjuterin në të cilin kandidati e jep provimin.

(4) Kandidatit, gjatë kohës së dhënies së pjesës së parë dhe të dytë të provimit, nuk i lejohet të kontaktojë me kandidatë ose persona tjerë përveç me informatikanët nga neni 77-gj paragrafi (5) të këtij ligji, nëse ka problem teknik me kompjuterin.

(5) Nëse problemet teknike me kompjuterin mënjanoohen për pesë minuta provimi vazhdon, e nëse nuk

mënjanohen në këtë afat, provimi ndërpritet vetëm për atë kandidat dhe do të mbahet në afat prej më së shumti tri ditësh nga dita e ndërprerjes së provimit.

(6) Nëse ka probleme me më shumë se pesë kompjuterë dhe ato nuk mënjanohen në afat prej pesë minutash provimi ndërpritet për të gjithë kandidatët që e japin provimin dhe do të mbahet në afat prej më së shumti tri ditësh nga dita e ndërprerjes së provimit.

(7) Nëse kandidati gjatë dhënies së pjesës së parë dhe të dytë të provimit, vepron në kundërshtim me paragrafët (2), (3) dhe (4) të këtij neni, nuk do t'i lejohet dhënia e mëtejme e provimit në atë termin të caktuar.

(8) Në rastet nga paragrafi (7) i këtij neni, konsiderohet se kandidati nuk e ka dhënë provimin dhe kjo konstatohet në procesverbalin për dhënien e provimit.

(9) Përfaqësuesi i autorizuar nga neni 77-gj paragrafi (5) i këtij ligji, gjatë kohës së dhënies së provimit nuk guxojnë të qëndrojnë më gjatë se pesë sekonda në afërsi të kandidatit që e jep provimin, përveç në rast të mënjanimit të problemit teknik, kur nuk guxojnë të qëndrojnë më gjatë se pesë minuta.

Neni 77-zh

(1) Nëse gjatë dhënies së provimit krijohen shkaqe të arsyeshme për të cilat kandidati nuk mund ta vazhdojë dhënien e provimit profesional (sëmundje, pushim i lindjes dhe ngjashëm), do të ndërpritet provimi për një kohë të caktuar, e cila nuk mund të jetë më e gjatë se gjashtë muaj.

(2) Aktvendim për vazhdim të provimit miraton kryetari i Këshillit të Ekspertëve të Agjencisë me kërkesë të shoqërisë pensionale. Kërkesa parashtrohet në afat prej tetë ditëve nga ndërprerja e shkaqeve për prolongim të provimit, por më së voni në afat prej gjashtë muajsh.

(3) Nëse shoqëria pensionale nuk parashtron kërkesë për vazhdim të dhënies së provimit në afatin e përcaktuar në paragrafin (2) të këtij neni do të konsiderohet se provimi nuk është dhënë.

(4) Kundër aktvendimit nga paragrafi (2) këtij neni mund të ngrihet kontest administrativ para gjykatës kompetente në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit.

(5) Në vazhdimin e provimit, kandidati nuk e jep atë pjesë të provimit të cilën paraprakisht tanimë e ka dhënë.

Neni 77-z

(1) Provimi profesional fillon me dhënien e pjesës së parë (pjesës teorike), e pastaj të pjesës së dytë (shembullit praktik).

(2) Pjesa e dytë jepet në afat prej së paku pesë ditësh pas dhënies së suksesshme të pjesës së parë.

(3) Agjencia më afërsisht e përcakton mënyrën e ndarjes së pikëve në pjesën e parë dhe të dytë të provimit.

(4) Pjesa e parë e provimit jepet për çdo sferë përkatëse dhe përmban së paku 50 pyetje me pesë opsione për rrethim prej të cilave njëra është e saktë, dy janë të ngjashme, njëra është e pasaktë në masë të vogël (në të humben numër i vogël pikësh) dhe njëra është e pasaktë në masë të madhe (në të humben numër i madh pikësh).

(5) Kusht për dhënien e pjesës së dytë të provimit është kandidati ta japë pjesën e parë të provimit.

(6) Nëse kandidati nuk e ka dhënë pjesën e parë të provimit në pajtim me paragrafin (5) të këtij neni, do të konsiderohet se provimin nuk e ka dhënë.

(7) Pjesa e dytë e provimit përbëhet nga shembulli praktik.

(8) Pyetjet të cilat janë pjesë përbërëse e shembullit praktik janë nga sfera përkatëse dhe kanë pesë opsione të mundshme përgjigjesh prej të cilave njëra është e saktë, tri janë të ngjashme dhe dy janë të ndryshme.

(9) Nëse kandidati nuk e ka dhënë pjesën e dytë të provimit, do të konsiderohet se provimin nuk e ka dhënë.

Neni 77-x

(1) Dhënia e pjesës së parë të provimit profesional bëhet me përgjigjen e numrit të caktuar të pyetjeve në formë të zgjidhjes së testit elektronik në kompjuter.

(2) Pyetjet e testit varësisht nga pesha, vlerësohen me pikë të përcaktuara në test.

(3) Dhënia e pjesës së dytë të provimit profesional kryhet me studim të shembullit praktik dhe përgjigje të numrit të caktuar të pyetjeve që dalin nga shembulli praktik, në formë të zgjidhjes softuerike elektronike (në tekstin e mëlutjeshëm: shembull praktik elektronik).

(4) Pyetjet nga shembulli praktik varësisht nga pesha, vlerësohen me pikë të përcaktuara në shembullin praktik.

(5) Pyetjet e përmbajtura në testet për dhënien e pjesës së parë të provimit dhe përgjigjet e tyre, si dhe shembulli praktik dhe pyetjet që dalin nga shembujt praktikë dhe përgjigjet e tyre ruhen në sistemin unik elektronik për dhënien e provimit.

(6) Sistemi elektronik nga paragrafi (5) i këtij neni përmban edhe bazë të kapshme publikisht prej së paku 100 pyetje për çdo sferë, si dhe bazë të kapshme publikisht prej së paku 30 shembujve praktikë për çdo sferë, për nevojat e pjesës së dytë të provimit.

(7) Në sistemin elektronik përmbahet edhe udhëzim për rregullat dhe literaturën në të cilat përmbahen përgjigjet e pyetjeve nga pjesa e parë e provimit dhe rregullat për pjesën e dytë të provimit.

(8) Rezultatet nga dhënia e pjesës së parë dhe të dytë të provimit, kandidati i ka të kapshme në kompjuterin në të cilin e ka dhënë provimin, menjëherë pas përfundimit të tij.

Neni 77-i

(1) Në ditën e dhënies së pjesës së parë, përkatësisht pjesës së dytë të provimit, përfaqësuesi i Agjencisë kandidatit i jep kod të qasjes, përkatësisht fjalëkalim me të cilin i lejohet qasje në sistemin elektronik nga neni 77-x të këtij ligji.

(2) Pas lejitimit të qasjes, kandidati merr test elektronik për pjesën e parë të provimit, përkatësisht shembull praktik elektronik për pjesën e dytë të provimit, të gjeneruara në mënyrë kompjuterike, përmbajtjen e të cilave sipas zgjedhjes së rastësishme e cakton softueri i sistemit elektronik nga neni 77-x paragrafi (5) të këtij ligji nga bazat e nenit 77-x paragrafi (6) të këtij ligji.

(3) Pjesa e parë dhe e dytë e provimit, përmbajnë udhëzim për mënyrën e zgjidhjes së provimit, për të cilin përfaqësuesi i Agjencisë jep sqarim, para se të fillojë dhënia e provimit.

(4) Sistemi elektronik për dhënien e provimit nuk mund të lejohë ekzistimin e përmbajtjes identike të testit elektronik për pjesën e parë të provimit, përkatësisht shembullit praktik elektronik për pjesën e dytë të provimit në një termin për më shumë se një kandidat.

(5) Në rast të pengimit të realizimit të pjesës së parë ose të dytë të provimit për shkaqe që shpijnë në pamundësi teknike të funksionimit të sistemit elektronik nga neni 77-x të këtij ligji, dhënia e provimit ndërpritet.

(6) Nëse shkaqet nga paragrafi (1) i këtij neni mënjanohen në afat prej 60 minutash nga ndërprerja e provimit, ai vazhdohet menjëherë pas mënjanimit të tyre.

(7) Nëse shkaqet nga paragrafi (1) i këtij neni nuk mënjanohen në afatin nga paragrafi (6) i këtij neni, provimi ricaktohet për termin tjetër.

(8) Kohëzgjatja e përgjithshme e kohës së caktuar për përgjigje të pyetjeve nga pjesa e parë e testit për dhënien e provimit, është 120 minuta.

(9) Konsiderohet se provimin e ka dhënë ai kandidat i cili me përgjigje të sakta të pyetjeve të testit ka arritur së paku 70% nga numri i përgjithshëm i pikëve të parapara pozitive.

(10) Kohëzgjatja e përgjithshme e kohës së caktuar për përgjigje të pyetjeve nga secili prej shembullit praktik të pjesës së dytë, është 120 minuta.

Neni 77-j

(1) Kandidatëve që e kanë dhënë provimin për agjentë u lëshohet certifikatë në afat prej 15 ditësh nga dita e përfundimit të provimit.

(2) Formën dhe përmbajtjen e certifikatës nga paragrafi 1 të këtij neni, e përcakton Agjencia.

(3) Me kërkesë të kandidatit Agjencia e informon për gabimet e bëra në testin për dhënie të provimit profesional, me mundësi për shikim të drejtpërdrejtë në test.

(4) Testet dhe shembujt praktikë shfrytëzohen dhe i jepen kandidatit vetëm gjatë kohës së dhënies së provimit profesional.

(5) Materialet nga provimet e mbajtura, veçanërisht versionet në letër nga testet dhe shembujt praktikë për dhënie e provimit profesional dhe specimenet për kontroll të saktësisë së përgjigjeve të testit dhe shembullit praktik, si dhe incizimet nga provimet e mbajtura ruhen në Agjenci.

(6) Komisioni nga neni 77-g paragrafi (2) të këtij ligji, kryen revizion të provimeve të mbajtura.

(7) Komisioni nga paragrafi (6) i këtij neni, mban mbledhje së paku një herë në vit dhe kryen revizion të mënyrës së zbatimit të së paku dy provimeve të mbajtura në vitin rrjedhës.

(8) Komisioni nga paragrafi (6) i këtij neni, ka të drejtë të kryejë revizion edhe të mënyrës së realizimit të provimeve të mbajtura në dy vitet e fundit deri në ditën e mbajtjes së mbledhjes së komisionit, por jo më herët nga dita e zbatimit të këtij ligji.

(9) Nëse Komisioni nga paragrafi (6) të këtij neni konstaton parregullsi në realizimin e provimit nga individë sipas nenit 77-e paragrafi (5) të këtij ligji, propozon heqjen e certifikatës nga paragrafi (1) i këtij neni.

(10) Këshilli i Ekspertëve të Agjencisë miraton aktvendim për heqje të certifikatës në bazë të propozimit të Komisionit nga paragrafi (6) të këtij neni në afat prej tri ditëve nga pranimi i propozimit.

(11) Kundër aktvendimit nga paragrafi (10) të këtij neni mund të ngrihet kontest administrativ në gjykatën kompetente në afat prej 30 ditëve nga pranimi i aktvendimit.

Neni 77-k

(1) Shpenzimet për dhënie të provimit i bart shoqëria pensionale.

(2) Shpenzimet nga paragrafi (1) të këtij neni i cakton Këshilli i Ekspertëve i Agjencisë në bazë të shpenzimeve të bëra reale për dhënie e provimit, të domosdoshme për realizimin e pjesës së parë dhe të dytë të provimit, përgatitjen e bazave të pyetjeve, realizimin e testit elektronik, përgatitjen e materialeve dhe thirrjeve dhe përgatitjen e certifikatave.

(3) Shpenzimet për dhënie e provimit paguhen në llogarinë e të hyrave personale të Agjencisë.

(4) Nëse shpenzimet nuk janë paguar në llogari përkatëse të Agjencisë, më së voni 15 ditë para ditës së caktuar për zbatim të provimit, kandidatit nuk i lejohet dhënia e provimit.

(5) Nëse kandidati në afat prej një viti nga dita e pagimit të mjeteve nuk e jep provimin, mjetet e paguara i kthehen në pajtim me ligjin."

Neni 2

Në nenin 134 paragrafi (3) ndryshohet si vijon:

"Gjobë në shumë prej 20 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje shoqërisë për menaxhim me fonde të detyrueshme pensionale, nëse:

1) nuk miraton Kodeks për menaxhim të mirë korporativ dhe nuk punon në pajtim me nenin 4 paragrafi (3) të këtij ligji;

2) nuk vendos mekanizma efikas kontrollues dhe nuk vendos procedura dhe nuk cakton persona në pajtim me nenin 18-b të këtij ligji;

3) nuk themelon njësi organizative në pajtim me nenin 21-a paragrafi (1) të këtij ligji;

4) nuk i respekton detyrimet nga neni 21-b paragrafët (1), (2), (3) dhe (4) të këtij ligji;

5) nuk vendos aktivitete për menaxhim me rreziqe, nuk emëron person përgjegjës për menaxhim me rreziqe dhe nuk dorëzon raport në pajtim me nenin 21-v paragrafët (1), (2) dhe (5) të këtij ligji;

6) nuk i plotëson detyrimet nga neni 21-g të këtij ligji dhe aktet e përcaktuara nga Agjencia;

7) nuk emëron revizor të autorizuar të jashtëm me referenca të mira dhe nuk shpall ekstrakt nga raporti i reviduar financiar me mendim të revizorit të autorizuar në pajtim me nenin 22 të këtij ligji;

8) vepron në kundërshtim me nenin 22-b të këtij ligji dhe

9) nuk ka dokument për strategji investuese me përmbajtje në pajtim me nenin 112-a paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji dhe aktet e përcaktuara nga Agjencia."

Neni 3

Në nenin 136-g paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

"Gjobë në shumë prej 2 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit përgjegjës në Agjenci nëse:

1) pranon funksion ose punësim ose fiton aksione në kundërshtim me nenin 51 paragrafi (7) të këtij ligji;

2) nuk miraton aktvendim në afatin e përcaktuar me nenin 77-j paragrafi (10) të këtij ligji dhe

3) vepron në kundërshtim me nenin 77-e paragrafi (9) të këtij ligji."

Neni 4

Pas nenit 136-e shtohet nen i ri 136-zh si vijon:

"Neni 136-zh

Gjobë në shumë prej 5 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit juridik i cili e zbaton provimin në kundërshtim me nenin 77-g paragrafi (9) i këtij ligji."

Neni 5

Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj miratohen në afat prej gjashtë muajve nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji.

Neni 6

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për sigurim të detyrueshëm pensional me financim kapital.

Neni 7

Procedurat e filluara për dhënie të provimit të agjentëve deri në ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji do të përfundojnë sipas dispozitave të rregullave sipas të cilave kanë filluar.

Neni 8

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa nenet 1 dhe 4 të këtij ligji do të fillojnë të zbatohen në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji.